

Salla Nazarenko
Reuters Institute for the Study of Journalism
Loppuraportti
Michaelmas, Hillary ja Trinity-lukukaudet 2008-09

1.Johdanto: Ajatuksia fellow-vuodesta

Meidän suomalaisten vuosi Reuters-instituutissa alkoi fellowship-ohjelman 25-vuotisjuhlista. Noina lämpiminä syyspäivinä me tapasimme kymmeniä entisiä fellow'ta, joista monet vannoiivat fellowship-vuoden olleen käännteentekevä. Joku oli ryhtynyt tutkijaksi ja uudelleen opiskelemaan, joku oli jäänyt pysyvästi Englantiin, joku oli kirjoittanut kirjan. Useimmat kaipasivat Oxfordia ja sanoivat vuoden olleen erään elämänsä parhaista.

Mitä minä sanoisin vuodestani nyt? Muuttiko se elämäni?

Vastaus on epäilemättä kyllä.

Ensinnäkin vuosi palautti uskoani ja motivaatitani tätä ammattia kohtaan. Vuodet pätkätöissä, ”omaa juttua” etsien olivat vaatineet veronsa. Vielä Oxfordiin tullessani en edes tiennyt, mitä tekisin isona.

Yhdeksän kuukautta myöhemmin uskallan jo sanoa, että huolimatta journalismin liiketoimintamallien kriisistä, kaikkialle tunkevasta viihteestä (joskin vieläkin kysyn, miksi ihmeessä Helsingin Sanomat kirjoittaa Big Brotherista?) sekä ammatin epävarmuudesta vuosi Oxfordissa opetti minulle ainakin sen, että hyvä journalismi ei ole kuollut, ja sillä on vielä paikkansa maailmassa. Ja että minun ei kannata vaihtaa ammattia - tällä alalla on vielä annettavaa minulle, ja minulla tälle alalle.

Filosofiat sikseen, opiskeluvuosi tarjosi ainutlaatuisen tilaisuuden ottaa osaa huipputason luennoitsijoiden luentoihin, tavata kollegoja ja verkostoitua. Lopputyön kirjoittaminen oli kiinnostava ja hyödyllinen prosessi, joka toivottavasti jatkuu tämän jälkeenkin.

Vuodesta teki unohtumattoman myös kuopukseni Amandan syntymä kaksi viikkoa ennen viimeisen lukukauden loppua. Viimeisillä luennoilla minulla olikin mukana vauva.

1. Reuters-instituutin seminarit ja luennot

Opintojen ainoa pakollinen osa olivat Reuters-instituutin omat luennot keskiviikkoisin ja perjantaisin. Keskiviikkoluennoilla käytiin debattia erilaisista journalismiin liittyvistä kysymyksistä liiketoimintamalleista Al-Jazeeraan ja opiskelijajournalismiin. Tätä Green Templeton collegessa järjestettävää lounasseminaaria edelsi aina niin kutsuttu fellow-seminaari Reuters-instituutin tiloissa. Tässä seminaarissa me fellow't pidimme esitelmiä joko omaan kotimaamme journalismiin liittyvästä tai muuten meitä kiinnostavasta aiheesta. Itse luennoin marraskuun 12. päivä, aiheenani olivat journalismin haasteet Etelä-Kaukasiassa. Lisäksi pidin kesäkuun 17. päivä esitelmän, jossa esittelin tutkimustuloksiani.

Reuters-instituutin perjantaisseminaari, media ja politiikka, houkutteli usein paljon yleisöä, kiitos kiinnostavien ja kuuluisien puhujien. Seminaari, tiukasti off the record, tapahtui Nuffield Collegen seminaarihuoneessa. Puhujat olivat joko tunnettuja poliitikasta, taloudesta tai kansainvälisistä asioista kirjoittavia toimittajia, tai entisiä poliitikkoja tai lehdistösihteereitä, jotka kertoivat suhteestaan mediaan. Itselleni parhaiten jäivät mieleen the Guardianin kolumnisti Simon Jenkins, New York

Timesin pitkäaikainen ulkomaantoimittaja John Burns, The Timesin teräväkielinen kolumnisti David Aaronovich ja Financial Timesin toimituspäällikkö Gillian Tett. Erityisesti viimeksimainitun tarina oli kiehtova: antropologista, joka väitteli Tadzikistanilaisen kyläyhteisön elämästä, tuli liki sattumalta taloustoimittaja. Talouskriisin alkaessa Tett oli eräs harvoista toimittajista, joka sen pystyi ennakoimaan.

Reuters-instituutti järjesti säännöllisesti myös muita seminaareja ja tilaisuuksia. Michaelmas-lukukauden aikana instituutti järjesti mm. Yhdysvaltain presidentinvaalien valvojaiset sekä yhteisen talouskriisiseminaarin Said Business Schoolin kanssa. Hillary-lukukauden aikana osallistuimme debattiin journalimin tulevaisuudesta sekä yhteiseen Media ja ympäristö-työpajaan Oxfordin yliopiston ilmastonmuutoksen tutkimuskeskuksen opiskelijoiden kanssa. Jälkimmäinen oli kiintoisa tilaisuus, jossa journalistit ja ympäristöalan asiantuntijat keskustelivat ilmastonmuutoksesta. Trinity-lukukauden aikana meille esiintyi mm. numeroiden käytön asiantuntija kertoen siitä, miten tilastoja ja muuta numerodataa tulisi käyttää uutistyössä, sekä yhdysvaltalaisen ”Committee of Concerned Journalists” – ryhmän edustaja, joka puhui journalismin tulevaisuudesta.

Reuters-instituutin henkilökunta auttoi meitä myös löytämään muita kiinnostavia tilaisuuksia Oxfordin yliopiston ulkopuolelta. Esimerkiksi helmikuussa 2009 osallistuin tutkivan journalismin työpajaan Lontoossa, kouluttajina kaksi the Guardianin tutkivaa toimittajaa Nick Davies ja David Leigh. Maaliskuun lopussa olin vapaaehtoisena ajanottajana Price Moot Courtissa, joka on kansainvälinen medialakiin liittyvä kilpailu nuorille lakio opiskelijoille eri puolilta maailmaa. Osallistuin myös useisiin tilaisuuksiin Frontline Clubilla Lontoossa.

3. Oxfordin muita luentoja ja tarjontaa

Opintojen osana meillä oli myös oikeus osallistua Oxfordin yliopiston luentotarjontaan. Minä kävin maanantaisin St. Anthony’s Collegen Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen luennoilla. Otin lisäksi muutamia kansainvälisen lain luentoja. Oxfordin yliopiston ongelma on se, että 39 collegesta sekä tiedekuntarakennuksista koostuvan yliopiston anti ei ole missään yhdessä paikassa saatavilla. Olisin esimerkiksi itse hakeutunut aktiivisemmin oikeustieteellisen tiedekunnan vertailevan medialain luennoille, jos olisin niistä aiemmin tiennyt. Kiinnostavien luentoja ja seminaarien löytäminen vaatii yritteliäisyyttä ja onneakin.

Oxfordin yliopistolla on myös erinomaiset kirjasto- ja muut palvelut. Suuri osa kirjoista on kuitenkin vain kirjastokäytössä eikä niitä saa lainata kotiin. Itse vietin paljon aikaa Bodleanin japanilaisessa kirjastossa, joka on pieni kirjasto lähellä instituuttia St. Anthony’s collegen kupeessa. Loistava paikka lukemiseen – yleensä siellä oli korkeintaan yksi opiskelija lisäkseni.

Oman tutkimukseni lisäksi minun suuri projektini Oxfordissa oli georgian kieli. Hakeuduin yliopiston kielikeskukseen alunperin kerratakseni saksaa tai opiskellakseni hieman espanjaa. Iloiseksi yllätyksekseni sain kuitenkin tietää, että kielikeskus tarjoaa ilmaisia georgian kursseja. Niinpä kävin aluksi kahdella georgian tunnilla viikossa, kunnes viimeisen lukukauden aikana määrä kasvoi neljään viikkotuntiin. Opettajani mielestä meidän pieni ryhmämme (johon kuului vain yksi muu opiskelija lisäkseni) oli niin motivoitunut, että ansaitsimme lisätunteja. Ja tosiaan, huolimatta siitä, että georgian verbioppi on käsittämättömän monimutkainen, huomaan jo puhuvani kieltä hieman.

4. Oma tutkimusprojekti .

Fellowshipin tärkein osa oli luonnollisesti oma tutkimusprojekti. Minun aiheeni oli Abhasian ja Etelä-Ossetian konfliktien uutisointi vuosina 2004, 2006 ja 2008. Paperini perustui neljän liberaalin sanomalehden - New York Timesin, Süddeutsche Zeitungin, Novaya gazetan ja The Guardianin - sisältöjen analyysiin. Kiitos elokuun 2008 sodan, ensimmäisinä Oxfordin-kuukausinani minulle riitti kiintoisia seminaareja, konferensseja ja keskustelutilaisuuksia Georgiaan liittyen. Tapasin paljon asiantuntijoita, ja tilaisuuksia riitti myös Lontoossa. Sain tuolloin hyvän kuvan sekä Georgian että Venäjän ”versioista” siitä, mitä todella tapahtui elokuussa 2008.

Alkuperäinen työsuunnitelmani oli kerätä tutkimusmateriaalit ensimmäisen lukukauden aikana, valmistella toisen lukukauden aikana sisällönanalyysi ja viimeistellä analyysi ja kirjoittaa paperi kolmannen lukukauden aikana. Pysyin aikataulussani melko hyvin, joskin sisällönanalyysi metodina on erittäin aikaavievä. Datan läpikäynti ja tarkistaminen vei paljon aikaa, ja vielä tätä kirjoittaessa osa tilastotiedosta vaatii tarkistusta.

Toisaalta koen, että yli 270 sanomalehtijutun analysointi ei mennyt hukkaan. Minua on rohkaistu työstämään paperini akateemiseksi artikkeliksi, ja tällä hetkellä ainakin suomalainen tutkimusinstituutti on kiinnostunut julkaisemaan version paperistani. Tutkimukseeni liittyen pidin Georgia-aiheista blogia Yliopisto-lehden sivuilla sekä kirjoitin kaksi artikkelia: Abhasia-aiheisen artikkelin Idäntutkimus-lehteen sekä Journalismikritiikin vuosikirjaan kommenttijutun tutkijan artikkeliin Georgian sodasta. Osallistuin myös puhujana Mediapäivien Georgian sotaa käsittelevään osaan.

5. Elämää Oxfordissa

Elämä Oxfordissa ei ollut pelkkää tutkimusta. Reuters-instituutti huolehti lukuisista sosiaalisista tapahtumista: kansainvälisen ruoan iltoja, ekskursio Lontooseen, elokuvailtoja, konsertteja. Oxford on erittäin eläväinen paikka, jossa tapahtuu paljon kulttuurin ja vapaa-ajan saralla. Itse harrastin teatterissa käyntiä, joogaa sekä kuskasin pientä tytärtäni balettikouluun.

Fellowship-ohjelman suuri plussa on kollegojen tapaaminen. Tänä lukuvuonna instituutissa tapasi kollegoja muiden muassa Burkina Fasosta, Kiinasta, Vietnamista, Australiasta, Itävallasta, Isosta-Britanniasta, Israelista, Egyptistä, Jemenistä, Japanista, Etelä-Koreasta ja Armeniasta. On mahtavan kiinnostavaa vaihtaa kokemuksia ja keskustella journalismiin liittyvistä asioista niin kansainvälisessä joukossa. Instituutin henkilökunta suunnittelee alumni-nettisivun perustamista, jotta entiset fellow:t voisivat helpommin pitää yhteyttä toisiinsa.

Kaikkiaan vuosi Oxfordissa ylitti odotukseni. Se oli yhtäaikaan inspiroiva, kiinnostava, palkitseva ja rentouttava. Haluaisin vielä kiittää Helsingin Sanomien Säätiötä, ja toivon että suomalaisjournalistien opiskelusta Oxfordissa tulee kauan jatkuva perinne. Tunnen oloni etuoikeutetuksi saatuaani olla ensimmäisten joukossa.

Oxfordissa kesäkuun 27. päivänä 2009

Salla Nazarenko